Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000067402

Datum
22 maart 2023

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
N.v.t.

Bijlage(n)
1

Aan MBZK
Van IOB

nota

Nota kader privaatrechtelijke samenwerking door decentrale overheden

Aanleiding

Ter uitvoering van de motie-Bromet is er een kader opgesteld ten behoeve van de democratische controle op privaatrechtelijke samenwerkingen door decentrale overheden (**bijlage 1**).

Geadviseerd besluit

- Kennisnemen van het kader (in de vorm van een handreiking);
- Akkoord met en ondertekenen aanbiedingsbrief TK (**bijlage 2**).

We zullen het kader ook passief publiceren op de Kennisbank Openbaar Bestuur en www.rijksoverheid.nl en dit melden in de brief "versterking decentraal bestuur". Wij zullen daarnaast de handreiking actief verspreiden onder beroeps- en belangenverenigingen c.q. decentrale volksvertegenwoordigers.

Kern

- De motie-Bromet is ingediend tijdens de behandeling van de wijzing van de Wet gemeenschappelijke regelingen en verzoekt de regering om in overleg met decentrale overheden een kader op te stellen voor democratische controle op privaatrechtelijke samenwerkingen.
- Om decentrale volksvertegenwoordigers in positie te brengen is het kader in de vorm van een (praktisch toepasbare) handreiking opgesteld.
- Het huidig wettelijk kader voor privaatrechtelijke samenwerkingen door decentrale overheden wordt gevormd door de organieke wetgeving (Gemeente-, Provincie- en Waterschapswet) en de regels die van toepassing zijn op rechtspersonen (het Burgerlijk Wetboek). Eventueel zou bezien kunnen worden of het wettelijk kader aanpassing behoeft ten behoeve van de grip/democratische controle op privaatrechtelijke samenwerking. Het uitgangspunt is echter dat de overheid op grond van het Burgerlijk Wetboek net zo als natuurlijke personen kan deelnemen aan het privaatrechtelijk rechtsverkeer (en dus rechtspersonen kan oprichten). Daarnaast is er, zoals ook uit het kader volgt, al veel mogelijk ten behoeve van de democratische controle op privaatrechtelijke samenwerkingen door decentrale overheden.

Toelichting (totstandkoming) kader

- De handreiking heeft tot doel om decentrale volksvertegenwoordigers (raadsleden, statenleden en het algemeen bestuur van een waterschap)

op laagdrempelige wijze de instrumenten waarmee zij hun kaderstellende en controlerende taken kunnen uitvoeren onder de aandacht te brengen.

- De handreiking is opgebouwd door in deel A in te gaan op de te kiezen samenwerkingsvorm, in deel B nader in te gaan op de verschillende instrumenten en in deel C één en ander praktisch toe te passen op de vennootschap, de stichting, de beleids- en bevoegdhedenovereenkomst (Regio Deal of gebiedsovereenkomst).
- In samenwerking met het adviesbureau KokxDeVoogd is de handreiking opgesteld. De handreiking is mede tot stand gekomen in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Griffiers, de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, de Nederlandse vereniging voor Statenleden (Statenlidnu), de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies en het ministerie van Financiën. Vertegenwoordigers van deze organisaties hebben zitting gehad in een begeleidingscommissie.

Communicatie
Naast publicatie ervan op de Kennisbank Openbaar Bestuur en op de website van de Rijksoverheid wordt voorgesteld de handreiking – met bijbehorende promotietekst – via alle beroeps- en belangenverenigingen te verspreiden. In overleg met communicatie wordt bezien of er ook iets op de social media kanalen van BZK geplaatst kan worden (bijv. LinkedIn).